ການຍົກລະດັບວຽກງານຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດ້ວຍ AI

ຫລັກສູດ 5 ວັນ ສໍາລັບພະນັກງານຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

ຊື່ຫລັກສູດ	ການຍົກລະດັບວຽກງານຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດ້ວຍ AI
ໄລຍະ	5 ວັນ (30 ຊົ່ວໂມງ) ວັນທີ 17-21/08/2026
ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ	ພະນັກງານຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ
ສະຖານທີ່	ຫ້ອງຝຶກອົບຮົມ (ຕຶກຕ) ສູນເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ
ຈໍານວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ	40 ທ່ານ
ວິທະຍາກອນ	1. ປອ. ຄໍາຫຼ້າ ນິນອາລິນສະຫວັດ (ອາຈານສອນພາກວິຊາ ວິທະຍາສາດຄອມພິວເຕີ ຄະນະວິທະຍາສາດທໍາມະຊາດ) 2. ປທ. ນິລັນກຸນ ສິງປະເສີດ (ວິຊາການ ສູນເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ມຊ) 3. ປທ. ແກ້ວພູທ່ອນ ທາທະລີງ (ຫົວໜ້າສູນວາລະສານ)

1. ພາບລວມ (Overview)

ໃນຍຸກປັດຈຸບັນ, ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງ, ວິເຄາະ ແລະ ຮຽບຮຽງຂໍ້ມູນຈໍານວນມະຫາສານ ເຊິ່ງຕ້ອງໃຊ້ເວລາ ແລະ ຄວາມລະອຽດອ່ອນສູງ. ຫຼັກສູດນີ້ຈຶ່ງຖືກອອກແບບມາເພື່ອຍົກລະດັບທັກສະຂອງຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ໃຫ້ສາມາດນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີປັນຍາປະດິດ (AI) ເຂົ້າເປັນ "ຜູ້ຊ່ວຍອັດສະລິຍະ" ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການເຮັດບົດຄົ້ນຄວ້າຢ່າງມີລະບົບ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະໄດ້ຮຽນຮູ້ວິທີການຫັນປ່ຽນຂະບວນການເຮັດວຽກແບບດັ້ງເດີມ ໃຫ້ມີຄວາມວ່ອງໄວ ແລະ ຖືກຕ້ອງກວ່າເກົ່າ ໂດຍຜ່ານການຝຶກປະຕິບັດຕົວຈິງກັບເຄື່ອງມືດິຈິຕອນທີ່ທັນສະໄໝ. ເນື້ອໃນຂອງຫຼັກສູດບໍ່ໄດ້ເນັ້ນໜັກພຽງແຕ່ດ້ານເຕັກນິກ, ແຕ່ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນສູງສຸດຕໍ່ "ຈັນຍາບັນທາງວິຊາການ" (Academic Ethics) ເພື່ອໃຫ້ໝັ້ນໃຈວ່າ ນັກຄົ້ນຄວ້າສາມາດໃຊ້ AI ເປັນເຄື່ອງມືສະໜັບສະໜູນການຄິດວິເຄາະຂອງຕົນເອງ ເພື່ອສ້າງສັນຜົນງານທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການວິທະຍາສາດ ແລະ ປ້ອງກັນການລອກກ່າຍຜົນງານ (Plagiarism) ຢ່າງເດັດຂາດ.

2. ຈຸດປະສົງ (Objectives)

- ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດຄົ້ນຫາ ເອກະສານວິຊາການໃນລະດັບສາກົນ ແລະ ມີທັກສະໃນການກວດສອບ, ປະເມີນຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ (Information Evaluation) ໂດຍຜ່ານລະບົບຄົ້ນຫາອັດສະລິຍະ.
- ເພື່ອໃຫ້ສາມາດວິເຄາະ ແລະ ສະຫຼຸບປະເດັນ ສໍາຄັນຈາກບົດຄວາມວິໄຈ ຫຼື ເອກະສານຄົ້ນຄວ້າໜາໆ ພ້ອມທັງປຽບທຽບເນື້ອຫາຂອງແຕ່ລະແຫຼ່ງຂໍ້ມູນໄດ້ໃນເວລາອັນສັ້ນ ໂດຍໃຊ້ AI ເປັນຜູ້ຊ່ວຍຍ່ອຍຂໍ້ມູນ.
- ເພື່ອພັດທະນາທັກສະການຮ່າງໂຄງຮ່າງ ບົດຄົ້ນຄວ້າ, ການວາງໂຄງສ້າງຂໍ້ສະເໜີໂຄງການ (Research Proposal) ແລະ ການຮຽບຮຽງການທົບທວນເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (Literature Review) ໃຫ້ມີໂຄງສ້າງທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ.

- ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຈັດລະບຽບຄັງຂໍ້**ມູນ** ໄຟລ໌ PDF ແລະ ການໃສ່ລະບົບອ້າງອີງ (Citation) ເຂົ້າໃນບົດຂຽນໃນໂປຣແກຣມ Word ໂດຍອັດຕະໂນມັດ ຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ວ່ອງໄວ ເພື່ອປ້ອງກັນຂໍ້ຜິດພາດ.
- ເພື່ອໃຫ້ສາມາດອອກແບບສື່ພາບ ໂປສເຕີສະຫຼຸບຍໍ້ (Research Poster) ແລະ ສະໄລ້ນຳສະເໜີຜົນງານຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ໃຫ້ມີຄວາມສວຍງາມ, ໂດດເດັ່ນ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ສຳລັບການນຳສະເໜີໃນກອງປະຊຸມວິຊາການ.
- ເພື່ອປູກຝັງຈັນຍາບັນທາງວິຊາການ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການນຳໃຊ້ AI, ຮັບປະກັນການອ້າງອີງທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ປ້ອງກັນການລອກກ່າຍຜົນງານ (Plagiarism) ຢ່າງເດັດຂາດ.

3. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ການກະກຽມ

3.1 ເງື່ອນໄຂຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ

- ເປັນ ພະນັກງານຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ທີ່ກຳລັງດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ຫຼື ການຂຽນເອກະສານຄົ້ນຄວ້າວິຊາການ
- ມີ ທັກສະຄອມພິວເຕີພື້ນຖານ (ໃຊ້ Word, Email, Browser ໄດ້)
- ບໍ່ຈຳເປັນ ຕ້ອງ ມີ ປະສົບການ AI ມາກ່ອນ

3.2 ການກະກຽມກ່ອນຝຶກ

- ອຸປະກອນ: Laptop / Tablet
- ສາມາດເຊື່ອມຕໍ່ອິນເຕີເນັດ Wifi ໄດ້
- ບັນຊີ Email NUOL: ຖ້າຍັງບໍ່ມີ ຫຼື ລືມລະຫັດເຂົ້າສາມາດຕິດຕໍ່ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຈັດຝຶກອົບຮົມໄດ້
- ຂໍ້ມູນ: ກຽມຫົວຂໍ້ ຫຼື ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ໄຟລ໌ເອກະສານຕ່າງໆ ເພື່ອນຳໄປເປັນແບບຝຶກຫັດ ແລະ ໄປໃຊ້ກັບວຽກຂອງຕົນເອງໃນພາຍຫຼັງ

4. ຄາດຄະເນ່ຜົນໄດ້ຮັບ

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດຈັດການ, ຈັດເກັບ ເອກະສານອ້າງອີງ ແລະ ໄຟລ໌ຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ໄດ້ຢ່າງເປັນລະບົບ ພ້ອມທັງສາມາດໃສ່ລະບົບອ້າງອີງໃນບົດຂຽນໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ.
- ສາມາດຍົກລະດັບຄຸນນະພາບຂອງສື່ ແລະ ຮູບແບບການນຳສະເໜີຜົນງານວິຊາການ ໃຫ້ມີຄວາມຊັດເຈນ, ສວຍງາມ ແລະ ມີຄວາມເປັນມືອາຊີບສູງຂຶ້ນ.
- ສ້າງບຸກຄະລາກອນທີ່ຮູ້ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ AI ຢ່າງເທົ່າທັນ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຫຼັກຈັນຍາບັນທາງວິຊາການ ເພື່ອປ້ອງກັນການລອກກ່າຍຜົນງານ.
- ຍົກລະດັບທັກສະດິຈິຕອນ (Digital Skills) ຂອງຄູ-ອາຈານ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າ ມຊ ໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຂັບເຄື່ອນວຽກງານຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ.

ວາລະການຝຶກອົບຮົມ

ການຍົກລະດັບວຽກງານຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດດ້ວຍ AI

ເວລາ	ຫົວຂໍ້ / ກິດຈະກຳ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
	ມື້ທີ 1	
08:00-08:30	ລົງທະບຽນ	ກອງເລຂາ
08:30-09:00	ສະເໜີຈຸດປະສົງ ແລະ ກ່າວຕ້ອນຮັບ	ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ຝຶກອົບຮົມ
09:00-09:20	ກ່າວເປີດພິທີຢ່າງເປັນທາງການ	ຮອງຜູ້ອຳນວຍການໃຫ່ຍ ມຊ
09:20-9:30	ຖ່າຍຮູບລວມ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
09:30-9:45	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	
09:30-10:30	AI ແມ່ນຫຍັງ? ປະຫວັດ ແລະ ວິວັດທະນາການ, ປະເພດ AI (ML, Deep Learning, GenAI), ພາບລວມ AI ໃນວົງຈອນຄົ້ນຄວ້າ	ປອ. ຄຳຫຼ້າ ນິນອາລົມສະຫວັດ
10:30-12:00	ການຄົ້ນຫາ Perplexity ທຽບ Google Scholar, ຂຽນ Query ວິຊາການ, ຮູ້ຈັກ Citation	
12:00-13:30	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
13:30-14:30	ອະລິຍະທຳໃນການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຫຼັກການອ້າງອີງງານວິໄຈ	ປທ. ແກ້ວພູທ່ອນ ຫາທະລົງ
14:30-14:45	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
14:45-15:45	Workshop: ຝຶກການຄົ້ນຫາເອກະສານໃນຫົວຂໍ້ຂອງຕົນ ແລະ ການສ້າງ Citation	
15:45-16:00	ສະຫຼຸບສັງລວມກິດຈະກຳ ມື້ທີ 1	ປອ. ຄຳຫຼ້າ ນິນອາລົມສະຫວັດ
	ມື້ທີ 2	
08:30-10:00	AI ບົນຂໍ້ມູນຕົນເອງ: ຕັ້ງຄ່າ NotebookLM ດ້ວຍຊຸດ PDF ວິຊາການ, ສະຫຼຸບ, ດຶງ Key Findings, ປຽບທຽບ Studies, ໃຊ້ Gemini Thematic Analysis	ປທ. ນິລັນກຸນ ສິງປຣະເສີດ
10:00-10:15	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ

ເວລາ	ຫົວຂໍ້ / ກິດຈະກຳ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
10:15-12:00	(ສືບຕໍ່) AI ບົນຂໍ້ມູນຕົນເອງ: ຕັ້ງຄ່າ NotebookLM ດ້ວຍຊຸດ PDF ວິຊາການ, ສະຫຼຸບ, ດຶງ Key Findings, ປຽບທຽບ Studies, ໃຊ້ Gemini Thematic Analysis	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
12:00-13:30	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ	
13:30-14:30	ສ້າງ Literature Review Notebook, ຮ່າງ Outline	ປທ. ນິລັນກຸນ ສິງປະເສີດ
14:30-14:45	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
14:45-16:00	ກວດ AI Summary ທຽບຕົ້ນສະບັບ, ຫຼີກລ້ຽງ Over-reliance on AI	ປທ. ນິລັນກຸນ ສິງປະເສີດ
ມື້ທີ 3		
08:30-10:00	Mendeley: ສ້າງ Library, ນຳເຂົ້າ PDF, ຈັດ Metadata, ຮູບແບບ Citation (APA/IEEE), ຈັດໂຄງສ້າງ IMRaD / ຂໍ້ສະເໜີໂຄງການ	ປທ. ນິລັນກຸນ ສິງປະເສີດ
10:00-12:00	(ສືບຕໍ່) Mendeley: ສ້າງ Library, ນຳເຂົ້າ PDF, ຈັດ Metadata, ຮູບແບບ Citation (APA/IEEE), ຈັດໂຄງສ້າງ IMRaD / ຂໍ້ສະເໜີໂຄງການ	
12:00-13:30	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
13:30-14:30	ນຳເຂົ້າ References, ເຊື່ອມ Mendeley ກັບ Word/Google Docs, Cite-while-you-write, ແກ້ Cite Error ທີ່ພົບ	
14:30-14:45	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	
14:45-16:00	(ສືບຕໍ່) ນຳເຂົ້າ References, ເຊື່ອມ Mendeley ກັບ Word/Google Docs, Cite-while-you-write, ແກ້ Cite Error ທີ່ພົບ	
ມື້ທີ 4		
08:30-10:00	ການນຳໃຊ້ Gemini: ຮ່າງ Abstract ສະບັບງ່າຍ, ຄຳຖາມຄົ້ນຄວ້າ, ຈຸດປະສົງການຄົ້ນຄວ້າ	ປອ. ຄຳຫຼ້າ ນິນອາລິນສະຫວັດ
10:00-10:15	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
10:15-12:00	ແນະນຳ ເຄື່ອງມື Canva ແລະ ລົງທະບຽນນຳໃຊ້	ປອ. ຄຳຫຼ້າ ນິນອາລິນສະຫວັດ
12:00-13:30	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
13:30-14:30	ປ່ຽນຜົນຂໍ້ມູນການຄົ້ນຄວ້າ ເປັນຮູບພາບ, Canva: ໂປສເຕີ Research, Slide presentation, Infographic	ປອ. ຄຳຫຼ້າ ນິນອາລິນສະຫວັດ
14:30-14:45	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ

ເວລາ	ຫົວຂໍ້ / ກິດຈະກຳ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
14:45-16:00	(ສືບຕໍ່) Workshop: ສ້າງ Research Poster / Seminar Slide ຈາກວຽກຂອງຕົນ, Design Clarity, Data Viz, ທົດສອບ Peer Review ກ່ຽວກັບສື່ທີ່ສ້າງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
	ມື້ທີ 5	
08:30-09:30	ທົບທວນ Tools ທຸກຢ່າງ, Q&A session, ແລກປ່ຽນ Best Practice	ວິທະຍາກອນທຸກທ່ານ
09:30-10:00	ແຕ່ລະທ່ານ ສ້າງ Seminar Slide ຈາກວຽກຄົ້ນຄວ້າຂອງຕົນ 1 ຫົວຂໍ້	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກທ່ານ
10:00-10:15	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	
10:15-12:00	(ສືບຕໍ່) ສ້າງ Seminar Slide ຈາກວຽກຄົ້ນຄວ້າຂອງຕົນ 1 ຫົວຂໍ້	
12:00-13:30	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ	
13:30-14:30	ແຕ່ລະທ່ານ ນຳສະເໜີ 10 ນາທີ, Feedback ຈາກ ວິທະຍາກອນ + ກຸ່ມ	
14:30-14:45	ພັກຜ່ອນຮັບປະທານອາຫານວ່າງ	
14:45-15:30	(ສືບຕໍ່) ແຕ່ລະກຸ່ມນຳສະເໜີ 10 ນາທີ, Feedback ຈາກ ວິທະຍາກອນ + ກຸ່ມ	
15:30-16:30	ສະຫຼຸບຖອດຖອນບົດຮຽນ, ມອບໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ກ່າວປິດພິທີ	ຮອງຜູ້ອຳນວຍການໃຫ່ຍ ມຊ ແລະ ຄະນະຮັບຜິດຊອບຝຶກອົບຮົມ